

Latviešu valodas morfoloģisko pazīmju kopa

Pazīmju kopa ir veidota galvenokārt sintaktiskās un semantiskās analīzes mērķiem, pēc iespējas atvieglojot teikuma locekļu saskaņošanu. Ja kādā kategorijā pazīmes izriet no sistēmas, netiek pieļauts, ka šāda kategorija var nepiemist (piem., arī nelokāmajiem lietvārdiem piemīt dzimtes, skaitļa un locījuma kategorija). Manuālā marķējumā var tikt norādītas arī tādas pazīmes, kas automātiski netiek noteiktas (piem., ģenitīveņi, daudzskaitlinieki).

Piezīmes:

- Statuss: beta versija (2009-12-08).
- Pazīmju kopa atvasināta no MULTEXT-East.
- Ar zvaigznīti (*) apzīmētas "nestandarta" pazīmes iekšējai lietošanai (sk. GrammarRules).

Lietvārds

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes	Piemēri	ISOcat termins	PID
1	Kodifikators	n	substantīvs (noun)				
2	Tips						
		С	sugas vārds (common)		māja	commonNoun	1256
		р	īpašvārds (<i>proper</i>)	reizēm jāpievieno manuāli	Latvija	properNoun	1371
3	Dzimte					grammaticalGender	1297
		m	vīriešu (<i>masculine</i>)			masculine	1883
		f	sieviešu (feminine)			feminine	1880
		k	kontekstuāla dzimte	jāpievieno manuāli	paziņa	commonGender	1558
4	Skaitlis					grammaticalNumber	1298
		S	vienskaitlis (singular)			singular	1387
		р	daudzskaitlis (<i>plural</i>)			plural	1354
		V	vienskaitlinieks	jāpievieno manuāli			
		d	daudzskaitlinieks	jāpievieno manuāli			
5	Locījums					case	1840
		n	nominatīvs (nominative)			nominativeCase	1331
		g	ģenitīvs (<i>genitive</i>)			genitiveCase	1293
		d	datīvs (<i>dative</i>)			dativeCase	1265
		a	akuzatīvs (accusative)			accusativeCase	1226

		I	lokatīvs (locative)			locativeCase	1326
		V	vokatīvs (vocative)			vocativeCase	1412
		S	ģenitīvenis	jāpievieno manuāli	daudzstāvu		
6	Deklinācija					inflectionalClass	269
		1					
		2					
		3					
		4					
		5					
		6					
		0	nepiemīt	nelokāms lietvārds x-vārds	kakao		
		r	atgriezenisks (reflexive)		mazgāšanās		

x-Prievārdeklis*

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums	Piemēri	ISOcat termins	PID
7.1	Pozīcija				position	2183
		pre	prepozīcija		preposition	1366
		post	postpozīcija	dēļ, labad (ja tekstā <i>dēļ</i> tiek lietots kā prepozīcija, tas jāmarķē manuāli)	postposition	1360
		rel	relatīvais adverbs (jeb pusprievārds)	pāri, cauri		
7.2	Vietas apst. nozīmē					
		У	ir iespējams (yes)	pa ceļu		
		n	nav iespējams (no)	no rīta		
7.3	Prievārds					
		aiz/ap/ar/	tiek ierakstīts attiecīgais prievārds			

x-SPK*

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes	Piemēri	ISOcat termins	PID
7.1	Tips	spk	sekundāri predikatīvs komponents				

7.2	Apakštips	sp	savrupināts pielikums			
		sd	salīdzinātājdaļa			

x-Anafora*

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes	Piemēri	ISOcat termins	PID
7	Anafora	ref					

Darbības vārds

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes	Piemēri	ISOcat termins	PID
1	Kodifikators	v	verbs (verb)			verb	1424
2	Tips						
		m	patstāvīgs (main)		darīt, ēst	mainVerb	1400
		g	"nebūt", "trūkt", "pietikt"	+ ģenitīvs	trūkst, nav, pietiek (naudas)		
		О	modāls (modal)	semant. modificētājs	varēt, gribēt, drīkstēt, mēgt	modal	1329
		р	fāzes (phasal)	semant. modificētājs	sākt, beigt, turpināt		
		е	izpausmes veida (expression)	semant. modificētājs	laimēties, gadīties		
		С	palīgverbs "būt"	"būt" palīgverba funkcijās	ābols ir auglis, bija jādara, būs darījis	auxiliary	1244
		t	palīgverbi "tikt", "tapt", "kļūt"	pārējie palīgverbi arī: patstāvīgas nozīmes verbi, kas lietoli palīgverba funkcijā (jāmarķē manuāli)	tikt, tapt, kļūt durvis stāv vaļā	auxiliary	1244
3	Atgriezeniskums						
		n	nē (<i>no</i> ; non- reflexive)		mazgāt	no	1905
		У	jā (<i>yes</i> ; reflexive)		mazgāties	yes	1904
		0	nepiemīt	x-nom-izteicējs x-adv-izteicējs			
4	Izteiksme					verbFormMood	1427

		i	īstenības (<i>indicative</i>)		dara	indicative	1885
		r	atstāstījuma (<i>relative</i>)		darot		
		С	vēlējuma (conditional)		darītu	conditional	1258
		d	vajadzības (<i>debitive</i>)		jādara		
		m	pavēles (imperative)		dariet	imperative	1844
		n	nenoteiksme (infinitive)		darīt	infinitive	1312
		р	divdabis (participle)	sākot ar 5. pazīmi, divdabji jāmarķē pēc divdabju tabulas	darāms, darīdams	participle	1341
5	Laiks					tense	1286
		р	tagadne (present)			present	1367
		f	nākotne (future)			future	1291
		S	pagātne (<i>past</i>)			past	1347
		0	nepiemīt	nenoteiksme vajadzības izt. vēlējuma izt.	darīt, jādara, darītu		
6	Pārejamība						
		t	pārejošs (transitive)			transitive	1405
		i	nepārejošs (intransitive)			intransitive	1322
		0	nepiemīt	x-nom-izteicējs x-adv-izteicējs x-izteicējs			
7	Konjugācija					inflectionalClass	269
		1					
		2					
		3					
		i	nekārtnais (<i>irregular</i>)		būt, dot, iet		
		0	nepiemīt	x-izteicējs			

8	Persona					person	1328
		1					
		2					
		3					
		0	nepiemīt	nenoteiksme vajadzības izt. atstāstījuma izt. vēlējuma izt.	darīt, jādara, darot, darītu		
9	Skaitlis					grammaticalNumber	1298
		S	vienskaitlis (singular)			singular	1387
		р	daudzskaitlis (plural)			plural	1354
		0	nepiemīt	nenoteiksme vajadzības izt. atstāstījuma izt. vēlējuma izt. 3. persona	darīt, jādara, darot, darītu, dara		
10	Kārta					voice	1413
		а	darāmā (active)			activeVoice	1227
		р	ciešamā (passive)			pasiveVoice	1346
		0	nepiemīt	nenoteiksme			
11	Noliegums					negation	2313
		n	nē (<i>no</i>)		dara	no	1905
		у	jā (yes)		nedara	yes	1904

Divdabis

Pozīcija	Pazime	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes	Piemēri	ISOcat termins	PID
5	Lokāmība					inflection	268
		d	lokāms (<i>declinable</i>)	-ošs, -is, -ies, -ams, -āms -ts	lasošs, darījis, darāms, padarīts		
		р	daļēji lokāms (<i>partially decl.</i>)	-dams, -damies	darīdams, locīdamies		
		u	nelokāms (undeclinable)	-ot, -am, -ām	darot, darām		
6	Dzimte					grammaticalGender	1297

		m	vīriešu (<i>masculine</i>)		darīdams	masculine	1883
		f	sieviešu (feminine)		darīdama	feminine	1880
		0	nepiemīt	nelokāms	ja 5. pozīcija ir u (nelokāms)		
7	Skaitlis					grammaticalNumber	1298
		s	vienskaitlis (singular)		darīdams	singular	1387
		р	daudzskaitlis (plural)		darīdami	plural	1354
		0	nepiemīt	nelokāms	ja 5. pozīcija ir u (nelokāms)		
8	Locījums					case	1840
		n	nominatīvs (nominative)			nonimativeCase	1331
		g	ģenitīvs (<i>genitive</i>)			genitiveCase	1293
		d	datīvs (dative)			dativeCase	1265
		а	akuzatīvs (accusative)			accusativeCase	1226
		I	lokatīvs (locative)			locativeCase	1326
		V	vokatīvs (vocative)			vocativeCase	1412
		0	nepiemīt	nelokāms	ja 5. pozīcija ir u (nelokāms)		
9	Kārta					voice	1413
		а	darāmā (active)	-ošs, -is, -ies		activeVoice	1227
		р	ciešamā (<i>passive</i>)	-ams, -āms, -ts		pasiveVoice	1346
		0	nepiemīt	nelokāms	ja 5. pozīcija ir u (nelokāms)		
10	Laiks					tense	1286
		р	tagadne (present)	-ošs, -ams, -āms		present	1367
		S	pagātne (<i>past</i>)	-is, -ies, -ts		past	1347
		0	nepiemīt	nelokāms	ja 5. pozīcija ir u (nelokāms)		
11	Noteiktība					definiteness	1926
		n	nenoteiktais (no)		padarīts	definite	2004
		у	noteiktais (yes)		padarītais	indefinite	2005
		0	nepiemīt	nelokāms daļēji lokāms	darot, mazgādamies ja 5. pozīcija ir <i>u</i> vai <i>p</i>		

x-Izteicējs*

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes	Piemēri	ISOcat termins	PID
12.1	Tips	act	darāmās kārtas vienkāršie un saliktie laiki				
		pass	ciešamās kārtas vienkāršie un saliktie laiki				
		subst	nomināls izteicējs ar lietvārdu				

		adj	nomināls izteicējs ar īpašības vārdu vai divdabi		
		pronom	nomināls izteicējs ar vietniekvārdu		
		modal	modāls izteicējs		
		modal_red	redukcija		
		phase	fāzes izteicējs		
		phase_red	redukcija		
		expr	izpausmes veida izteicējs		
		adv	adverbiāls izteicējs		
12.2	Laiks	s	vienkāršs (simple)		
		р	salikts (perfect)		
12.3	Dzimte ¹	m	vīriešu (<i>masculine</i>)		
		f	sieviešu (feminine)		
		0	nepiemīt		
12.4	Locījums ¹	n	nominatīvs (nominative)		
		g	ģenitīvs (<i>genitive</i>)		
		d	datīvs (<i>dative</i>)		
		0	nepiemīt		

 $^{^{1}}$ Ja x-vārds ir nomināls izteicējs vai īstenības izteiksmes saliktais laiks.

x-SPK*

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes	Piemēri	ISOcat termins	PID
12.1	Tips	spk	sekundāri predikatīvs komponents				
12.2	Apakštips	dt	divdabja teiciens				

Īpašības vārds

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes	Piemēri	ISOcat termins	PID
1	Kodifikators	a	adjektīvs (<i>adjective</i>)			adjective	2005
2	Tips						
		f	kādības (<i>qualificative</i>)		labs	qualifierAdjective	1477
		r	attieksmes		pādājaic		

		I	(relative)		peuejais		
3	Dzimte			nelokāmajiem adjektīviem dzimte, skaitlis, locījums tiek noteikts pēc lietvārda vai vietniekvārda, ar ko kopā tas ir lietots	rozā lietus tas ir rozā rozā kleita	grammaticalGender	1297
		m	vīriešu (<i>masculine</i>)			masculine	1883
		f	sieviešu (feminine)			feminine	1880
4	Skaitlis					grammaticalNumber	1398
		s	vienskaitlis (singular)			singular	1387
		p	daudzskaitlis (plural)			plural	1354
5	Locījums					case	1840
		n	nominatīvs (nominative)			nominative	1331
		g	ģenitīvs (<i>genitive</i>)			genitive	1293
		d	datīvs (<i>dative</i>)			dative	1265
		a	akuzatīvs (accusative)			accusative	1226
		I	lokatīvs (<i>locative</i>)			locative	1326
		V	vokatīvs (vocative)			vocative	1412
6	Noteiktība					definiteness	1926
		n	nenoteiktais (no)		labs	definite	2004
		у	noteiktais (yes)		labais	indefinite	2005
7	Pakāpe					degree	1419
		р	pamata (positive)	attieksmes īp.v.	labs, pēdējais	positive	1420
		С	pārākā (comparative)		labāks	comparative	1421
			vicnārākā		viclahākaic		

s vispai aka (superlative)	visiabakais, labākais	superlative	1422
----------------------------	--------------------------	-------------	------

x-SPK*

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes	Piemēri	ISOcat termins	PID
8.1	Tips	spk	sekundāri predikatīvs komponents				
8.2	Apakštips	sa	savrupināts apzīmētājs				

Vietniekvārds

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes	Piemēri	ISOcat termins	PID
1	Kodifikators	р	pronomens (pronoun)			pronoun	1370
2	Tips			"noliegtie" vv. jāmarķē kā attiecīgie vv. bez nolieguma			
		р	personas (personal)			personalPronoun	1463
		x	atgriezeniskais (<i>reflexive</i>)			reflexivePersonalPronoun	3014
		S	piederības (possesive)			possessivePronoun	1359
		d	norādāmais (demonstrative)			demonstrativePronoun	1270
		i	nenoteiktais (indefinite)			indefinitePronoun	1309
		q	jautājamais (<i>interrogative</i>)			interrogativePronoun	1321
		r	attieksmes (<i>relative</i>)			relativePronoun	1380
		g	noteiktais (<i>definite</i>)			collectivePronoun	3006
3	Persona					person	1328
		1				firstPerson	1288
		2				secondPerson	1384
		3		daļa norādāmo vv	šis, tas	thirdPerson	1402
				daļa norādāmo vv.;	šāds, tāds, kas, kurš, kāds,		

		0	nepiemīt	attieksmes, noteiktie vv., atgriezeniskais vv.	pats katrs, ikkatrs, ikviens, ikkurš, sevis		
4	Dzimte					grammaticalGender	1297
		m	vīriešu (<i>masculine</i>)			masculine	1883
		f	sieviešu (feminine)			feminine	1880
		0	nepiemīt		es, tu, sevis, mūsu, jūsu, kas, nekas		
5	Skaitlis					grammaticalNumber	1398
		s	vienskaitlis (singular)			singular	1387
		p	daudzskaitlis (plural)			plural	1354
		0	nepiemīt		sevis, kas, nekas		
6	Locījums					case	1840
		n	nominatīvs (nominative)			nominative	1331
		g	ģenitīvs (<i>genitive</i>)		mūsu, jūsu: tikai ģenitīvs	genitive	1293
		d	datīvs (<i>dative</i>)			dative	1265
		a	akuzatīvs (accusative)			accusative	1226
		I	lokatīvs (<i>locative</i>)			locative	1326
7	Noliegums					negation	2313
		n	nē (no)			no	1905
		у	jā (<i>yes</i>)	vv., kas tradicionāli tiek uzskatīti par noliegtajiem	nekas, nekāds, neviens	yes	1904
8	Anafora*						
		а	aizstāj adjektīvu	norādāmais vv.	šāds, tāds, kāds		
		S	aizstāj substantīvu	norādāmais vv. 3. pers. vietniekv.	viņš, šis, tas		
		0	nepiemīt				

x-Prievārdeklis*

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes	Piemēri	ISOcat termins	PID
8.1	Pozīcija	pre	prepozīcija				
		post	postpozīcija	dēļ, labad			
		rel	relatīvais adverbs (pusprievārds)	pāri, cauri			
8.2	Vietas apst. nozīmē	У	ir iespējams (<i>yes</i>)	pa to			
		n	nav iespējams (no)	par mums			
8.3	Prievārds	aiz/ap/ar/	tiek ierakstīts attiecīgais prievārds				

x-Anafora*

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes	Piemēri	ISOcat termins	PID
8	Anafora	ref					

Apstākļa vārds

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes	Piemēri	ISOcat termins	PID
1	Kodifikators	r	adverbs (adverb)			adverb	1232
2	Pakāpe						
		r	relatīvais (<i>relative</i>)	jeb pusprievārds	pāri, cauri		
		р	pamata (positive)		labi	positive	1420
		С	pārākā (comparative)		labāk	comparative	1421
		s	vispārākā (superlative)		vislabāk	superlative	1422
		0	nepiemīt	nav atvasināts no īp. v.	blakus		
3	Grupa						
		q	mēra (<i>quantitative</i>)		maz, nedaudz, drusku		
		m	veida (<i>manner</i>)		aizgūtnēm, ātri		
		р	vietas (<i>place</i>)		tur, blakus		
		t	laika (<i>time</i>)		rīt, vakar		
		С	cēloņa/nolūka (causative)		kāpēc, tāpēc, kādēļ		

Prievārds

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes	Piemēri	ISOcat termins	PID
			nronozīcija				

1	Kodifikators	S	preposition)			preposition	1366
2	Novietojums					position	2183
		р	pirms (pre)		par, no, uz	preposition	1366
		t	pēc (post)		dēļ, labad	postposition	1360
3	Skaitlis					grammaticalNumber	1398
		s	vienskaitlis (singular)	teikumā saistīts ar vsk. formu	uz galda	singular	1387
		р	daudzskaitlis (plural)	teikumā saistīts ar dsk. formu	uz mājām	plural	1354
4	Rekcija					FeatureGowernmentSystem	3193
		g	ģenitīvs (<i>genitive</i>)	vienskaitlī, izņemot postpozīcijas	aiz, ar, bez, kopš, no, pēc, pirms, uz, virs, zem, augšpus, ārpus, lejpus, otrpus, šaipus, viņpus, pie		
		d	datīvs (<i>dative</i>)	dsk. visām prepozīcijām pre (→)	līdz, pa		
		a	akuzatīvs (accuzative)		ap, caur, gar, par, pār, pret, pa, uz		
		0	nepiemīt	saistījumā ar adverbu un reizēm ar pamata skaitļa vārdiem	par daudz brīvdienas ir divas līdz trīs dienas		
5	Vietas apst. nozīmē*						
		у	ir iespējams (<i>yes</i>)		uz galda		
		n	nav iespējams (<i>no</i>)		par sodu		

Saiklis

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes	Piemēri	ISOcat termins	PID
1	Kodifikators	С	konjunkcija (<i>conjunction</i>)			conjunction	1260
2	Tips						
		С	sakārtojuma (coordinating)		un, bet, tomēr, taču, turpretī, turpretim, vai, jeb, nevis	coordinationgConjunction	1262
			nakārtojuma				

		S	pakartojuma (subordinating)	ka, lai, jo, ja, kaut, vai	subordinatingConjunction 1393
3	Uzbūve				
		S	vienkāršs (simple)	ka, ja, vai, un	
		С	salikts ¹ (compound)	lai gan, kaut arī, kā arī	
		d	divkāršs ¹ (<i>double</i>)	ne vien bet arī; kā tā	
		r	atkārtots (<i>repetit</i>)	gan gan, ne ne	

 $^{^1}$ Visi(?) divkāršie saikļi ir arī salikti saikļi, taču, lai nepazaudētu šo informāciju, tiem ir piešķirts atsevišķs apzīmējums.

Skaitļa vārds

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes	Piemēri	ISOcat termins	PID
1	Kodifikators	m	numerālis (<i>numeral</i>)			numeral	1334
2	Tips						
		С	pamata (cardinal)	ar nenoteikto galotni	viens, pieci	cardinalNumber	3027
		О	kārtas (ordinal)	ar noteikto galotni	pirmais, piektais	ordinalNumeral	3361
		f	daļskaitlis (<i>fractal</i>)		pusotrs, divarpus	numeralFraction	3026
3	Uzbūve						
		S	vienkāršs (simple)		pieci		
		С	saliktenis (compound)		divdesmit		
		j	vairākvārdu (conjunction)		piecsimt viens		
4	Dzimte					grammaticalGender	1297
		m	vīriešu (masculine)		divi	masculine	1883
		f	sieviešu (feminine)		divas	feminine	1880
		0	nepiemīt		desmit, tūkstoš		
5	Skaitlis					grammaticalNumber	1398
		S	vienskaitlis (singular)	kārtas	pirmais, otrais	singular	1387
		р	daudzskaitlis (plural)		divi, trīs, četri	plural	1354
6	Locījums					case	1840
		n	nominatīvs (nominative)			nominative	1331
		g	ģenitīvs (<i>genitive</i>)			genitive	1293

		d	datīvs (<i>dative</i>)			dative	1265
		а	akuzatīvs (accusative)			accusative	1226
		I	lokatīvs (locative)			locative	1326
		0	nepiemīt		desmit, tūkstoš		
7	Kārta*1						
		v	vieni (1-9)	no "viens" līdz "desmit"	viens, divi, trīs, četri, pieci, seši, septiņi, astoņi, deviņi, desmit		
		р	padsmiti (11-19)	visi "padsmiti"	vienpadsmit, divpadsmit,, devinpadsmit		
		d	desmiti (10, 20 90)	visi "desmiti"	desmit, divdesmit,, devindesmit		
		S	simti (100, 200 900)	visi "simti"	simt, divsimt,, deviņsimt		
		t	tūkstoši (1000, 2000 90000)	visi "tūkstoši"	tūkstoš, divtūkstoš,, deviņtūkstoš		
		m	miljons		miljons		
		r	miljards		miljards		

¹ Statuss: eksperimentāls

x-Skaitlis*

Pazīmju saraksts neatšķiras.

Izsauksmes vārds

Pozīcija	Pazime	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes	Piemēri	ISOcat termins	PID
1	Kodifikators	i	interjekcija (interjection)			interjection	1318

Partikula

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes	Piemēri	ISOcat termins	PID
1	Kodifikators	q	partikula (particle)			particle	1342

Pieturzīme

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes	Piemēri	ISOcat termins	PID
1	Kodifikators	Z	pieturzīme (punctuation)			punctuation	1372
2	Tips*1						

C	komats (comma)	comma	1448
q	pēdiņa (quote)	quote	2081
S	punkts (stop)	fullStop	2790
b	iekava (<i>bracket</i>)	openParenthesis closeParenthesis	
d	defise/domu zīme (hyphen/dash)	hyphen	2077
0	kols (colon)	colon	1439

¹ Statuss: eksperimentāls

Bezmorfoloģijas elements

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes	Piemēri	ISOcat termins	PII)
1	Kodifikators		bezmorfoloģijas elements (<i>residual</i>)	vārds, kam nav latviešu valodas morfoloģiskās struktūras: cipari, abreviatūras, saīsinājumi, vārdi svešvalodās, formulas u.tml.	15, ASV, lpp., de facto	residual	1382